

تجزیه و تحلیل آماری و بررسی اقتصادی حوادث ناشی از کار در معدن و کارخانه سیمان کرمان

حمید عابدزاده* کورش شهریار** مهدی احمدی***

چکیده:

مقاله حاضر به بررسی آماری حوادث معدن کارخانه سیمان و خود کارخانه در سالهای ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ پرداخته است. کارخانه مزبور در شش واحد (به نامهای واحد تولید ۱، واحد تولید ۲، واحد تولید ۳، واحد ۶ مشترک، واحد ۷ خدمات تولید، واحد ۸ خدمات اداری و فروش) تولیدی بصورت سه شیفت فعالیت دارد. این کارخانه با سه کوره تولید کلینگر با مجموع ظرفیت اسمی ۳۰۲۵ تن در روز و چهار آسیا تولید سیمان با مجموع اسمی ۳۱۴۶ تن سیمان در روز طراحی شده است. تعداد کل پرسنلی که در این کارخانه مشغول بکارند ۱۰۳۸ نفر می باشد. به طور کلی بررسی آماری حوادث یکی از راههای مؤثر در تشخیص نوع حوادث موجود، رده بندی حوادث از لحاظ شدت و تکرار حادثه و فراوانی آن است. در این راستا حوادث ناشی از کار مربوط به معدن و کارخانه سیمان کرمان با توجه به اطلاعات جمع آوری شده از طرف واحد ایمنی و نجات کارخانه تجزیه و تحلیل آماری شده و همچنین زیانهای ناشی از حذف تولید در اثر وقوع حوادث مطالعه و بررسی شده است. امید است که این مطالعه بتواند راه گشایی برای کم کردن حوادث در واحد صنعتی مزبور و دیگر کارخانه های سیمان کشور باشد.

کلید واژه ها: (زیان ناشی از حذف تولید، ضریب شدت حادثه، تعداد حادثه، روزهای از دست رفته، کارخانه سیمان کرمان)

۱- مقدمه:

حادثه اتفاقی است پیش بینی نشده و غیر منتظره که در حین انجام وظیفه طی اوقات کار برای کارگری که مشغول کار است اتفاق می افتد و باعث ضایعات مادی و انسانی می شود و بطوریکه کارگر آسیب دیده اقلأ ۲۴ ساعت تحت معالجه و استراحت باشد. حوادث حین حرکت از منزل به محل کار و بالعکس که حوادث ناشی از کار است همچنین حوادثی که در طی عملیات اقدام برای نجات سایر حادثه دیدگان نیز اتفاق می افتد جزء حوادث ناشی از کار محسوب می شود. در این راستا بی شک نیروی انسانی باارزش ترین سرمایه هر واحد صنعتی است به طوری که پیشرفت و توسعه پایدار در گرو توجه شایسته به آن است. اگر چه تاکنون ملحوظ کردن مسائل ایمنی به عنوان یکی از عوامل مهم در طراحی اولیه کارخانه ها کمتر مورد توجه بوده، لیکن نتایج تحقیقات انجام شده نشان می دهد که طراحی واحدهای صنعتی با در نظر گرفتن این عامل نه تنها از تعداد حوادث می کاهد بلکه نقش مستقیمی در کاهش هزینه های بعدی مربوط به ایمن سازی محیط کار دارد. ماهیت کارهای صنعتی طوری است که عاری از خطر کردن محیط کار غیر ممکن است. به خصوص هنگامی که موارد زیر چاشنی کار شوند آمار حادثه در کارخانه بالا می رود:

- در مواردی که افزایش تولید سبب اضافه پرداخت می شود که در اینصورت کارگر برای افزایش سرعت کار و کسب اجرت بیشتر از به کار بستن تدابیر احتیاطی غفلت می ورزد و در حقیقت شیوه «ساده تر» انجام دادن کار را به «اطمینان بخش» انجام دادن آن ترجیح می دهد و از رعایت اصل «اول ایمنی، بعد کار» غافل می ماند.
- ترس و عدم اطمینان و فقدان اعتماد به نفس کافی در کارها.

* بخش معدن دانشگاه آزاد نی ریز

** بخش معدن دانشگاه شهید باهنر کرمان

*** مسئول واحد ایمنی و نجات کارخانه سیمان کرمان